EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 15.12.2020
SWD(2020) 349 final

Retsakt om digitale tjenester

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om et indre marked for digitale tjenester (retsakt om digitale tjenester) og ændring af direktiv 2000/31/EF

{COM(2020) 825 final} - {SEC(2020) 432 final} - {SWD(2020) 348 final}

Resumé

Konsekvensanalyse af retsakten om digitale tjenester

A. Behov for handling

Hvad er problemstillingen, og hvorfor er det en problemstilling på EU-niveau?

Digitale tjenester har ændret EU's økonomi og samfund gennem de seneste to årtier, navnlig med udviklingen af onlineplatforme. Dette initiativ bygger på evalueringen af direktivet om e-handel fra 2000. Den vedlagte evaluering af direktivet viser, at dets centrale principper fortsat er gyldige, men nogle af de specifikke regler skal ajourføres i lyset af de nye specifikke udfordringer, navnlig i forbindelse med onlineformidlere og onlineplatforme. På denne baggrund er der i konsekvensanalysen fokus på tre centrale problemer og årsagerne hertil.

For det første udsættes borgerne for stigende risici og skader online — lige fra spredning af ulovlige aktiviteter til risici for deres grundlæggende rettigheder og andre samfundsmæssige skader. Disse problemer er udbredte i hele onlineøkosystemet, men indvirkningen er størst på meget store onlineplatforme i betragtning af deres rækkevidde.

For det andet er tilsynet med onlineplatforme mere generelt i vid udstrækning ukoordineret og ineffektivt i EU på trods af den systemiske betydning af sådanne tjenester. Den begrænsede ramme for administrativt samarbejde i direktivet om e-handel for håndtering af grænseoverskridende aspekter er ikke tilstrækkelig præcis, og den anvendes uensartet i medlemsstaterne.

For det tredje er medlemsstaterne begyndt at regulere digitale tjenester på nationalt plan, hvilket har skabt nye hindringer i det indre marked. Dette giver etablerede meget store platforme og digitale tjenester en konkurrencefordel.

Hvad bør opnås?

Det overordnede mål er at sikre et velfungerende indre marked, navnlig levering af grænseoverskridende onlineformidlingstjenester. De specifikke mål er i) at bevare et sikkert onlinemiljø, ii) at forbedre betingelserne for innovative grænseoverskridende digitale tjenester, iii) at styrke brugerne og beskytte deres grundlæggende rettigheder online og iv) at etablere et effektivt tilsyn med digitale tjenester og samarbejde mellem myndigheder.

Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan (nærhedsprincippet)?

Tilgængeligheden af indhold og tjenester via internettet er typisk tværnational. Parallel og divergerende regulering i de enkelte medlemsstater hæmmer leveringen af formidlingstjenester i hele EU og er ineffektiv med hensyn til at garantere sikkerheden og beskyttelsen af alle europæiske borgere. Handling på EU-plan vil mindske den retlige fragmentering og overholdelsesomkostningerne, øge retssikkerheden, sikre lige beskyttelse af borgerne og lige vilkår for virksomhederne, styrke det indre markeds integritet og muliggøre et effektivt tilsyn på tværs af grænserne. Ingen medlemsstat kan løse disse problemer alene.

B. Løsninger

Hvilke forskellige løsninger er der for at nå målene?

Ud over referencescenariet blev der foretaget en detaljeret vurdering af tre løsningsmodeller:

1. Begrænsede foranstaltninger mod ulovlige aktiviteter, fastsættelse af proceduremæssige forpligtelser for onlineplatforme til at bekæmpe ulovlige aktiviteter for at beskytte brugernes grundlæggende rettigheder og sikre gennemsigtighed. Styrkede samarbejdsmekanismer, således at myndighederne kan løse grænseoverskridende problemer gennem en digital clearingcentral.

2. Fuldt ud harmoniserede foranstaltninger, der tilskynder tjenesteudbydere til at træffe foranstaltninger, øger gennemsigtigheden og imødegår et bredere sæt af nye risici ved at styrke brugerne. Styrkelse af håndhævelses- og samarbejdsmekanismerne gennem fastsættelse af harmoniserede betingelser for administrative afgørelser og udpegelse af en central koordinator i hver medlemsstat.

3. Asymmetriske foranstaltninger med stærkere forpligtelser for meget store onlineplatforme, yderligere præciseringer af ansvarsordningen for onlineformidlere og EU-forvaltning med styrket tilsyn og håndhævelse. Dette er den foretrukne løsning.

Hvad er de forskellige interessenters holdning? Hvem støtter hvilken løsning?

Omfattende høringer af interessenter viser, at der er bred enighed om handling på EU-plan, navnlig

gennem en styrket EU-ramme, samtidig med at de grundlæggende principper i direktivet om e-handel fastholdes. Generelt er der bred opbakning fra onlineformidlere, virksomheder og civilsamfundet til en harmonisering af indberetnings- og fjernelsesprocedurerne i hele EU. Onlineformidlere efterlyser en klar ramme for iværksættelse af frivillige foranstaltninger mod ulovligt indhold i god tro med retssikkerhed. Gennemsigtighedsforanstaltninger støttes også i vid udstrækning af virksomheder og civilsamfundet, og civilsamfundet har også fokus på algoritmer til anbefalinger. Nogle erhvervsorganisationer og nyetablerede virksomheder efterlyser asymmetriske regler. Bedre samarbejde mellem myndighederne i medlemsstaterne og vigtigheden af at dele data med offentlige myndigheder er af afgørende betydning for medlemsstaterne. Civilsamfundsorganisationer samt visse virksomheder og nationale myndigheder ønsker tilsyn på EU-plan. I tre forskellige udkast til initiativbetænkninger fra Europa-Parlamentet om retsakten om digitale tjenester støttes samlet set en løsning svarende til den foretrukne løsning i konsekvensanalysen.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Der kan forventes en positiv indvirkning på det indre marked og på konkurrencen, som anslås at føre til en stigning på 1-1,8 % i den grænseoverskridende digitale handel. Asymmetriske regler vil sikre, at mindre nye konkurrenter styrkes, hvilket fremmer konkurrenceevnen, innovation og investeringer i digitale tjenester, samtidig med at de rettes mod nye specifikke skader forbundet med store platforme. Gennemsigtigheden og sikkerheden på internettet samt beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder vil blive forbedret. Et styrket samarbejde mellem medlemsstaterne og EU-myndighederne vil forbedre håndhævelsen og sikre et opdateret tilsynssystem for digitale tjenester.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes – ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

De direkte omkostninger står i et rimeligt forhold til en tjenesteyders størrelse og rækkevidde. Tjenesterne vil også skulle afholde marginale omkostninger i forbindelse med teknisk design og vedligeholdelse. Omkostningerne i forbindelse med oplysningskrav vil falde i forhold til referencescenariet. De største omkostninger vil være begrænset til meget store onlineplatforme.

Hvad er indvirkningerne på SMV'er og konkurrenceevnen?

Ajourførte og ensartede regler vil gøre det lettere for SMV'er at operere i hele det indre marked og for vækstvirksomheder og innovatorer. Konsekvensanalysen viser også, at der er omkostningsbesparelser for SMV'er, som kan være nødt til at håndtere ulovligt indhold. Mikrovirksomheder og små virksomheder vil imidlertid ikke være omfattet af de forpligtelser, der pålægges onlineplatforme, og vil også blive fritaget for omfattende indberetningsforpligtelser.

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

Der forventes et betydeligt fald i omkostningerne som følge af den ineffektive eksisterende struktur for samarbejdet mellem myndigheder. Forskellige yderligere omkostninger forbundet med de styrkede samarbejdsmekanismer vil blive afholdt på EU-plan.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

En af de vigtigste virkninger af den foretrukne løsninger er at beskytte forbrugernes og virksomhedernes rettigheder og interesser og grundlæggende rettigheder på internettet.

Proportionalitetsprincippet

Den foretrukne løsning vil opfylde initiativets mål uden at gå ud over, hvad der er nødvendigt for at løse de identificerede problemer. En fragmenteret tilgang på tværs af medlemsstaterne kan ikke sikre et passende beskyttelsesniveau for borgerne i hele Unionen, og tilsynet med tjenester vil fortsat være inkonsekvent.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

Indførelsen af et system til dataindsamling og -overvågning er i sig selv en af de vigtigste virkninger, der søges opnået med den foretrukne løsning. Dette omfatter både den forbedrede evne til at overvåge og redegøre for, hvordan samarbejdet mellem medlemsstaternes myndigheder fungerer, og for tilsynet med digitale tjenester.
Foranstaltningen bør tages op til fornyet overvejelse senest fem år efter ikrafttrædelsen, men regelmæssige rapporter vil indgå i udformningen af tilsynssystemet.